

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 92/20
V Luxemburgu 16. júla 2020

Rozsudky vo veciach C-549/18 Komisia/Rumunsko
a C-550/18 Komisia/Írsko

Rumunsko a Írsko sú povinné zaplatiť Komisii paušálnu pokutu vo výške 3 000 000 eur a 2 000 000 eur

Tieto dva členské štáty neprebrali v stanovenej lehote úplne smernicu o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu

Cieľom smernice 2015/849¹ je predchádzať využívaniu finančného systému Európskej únie na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Členské štáty mali prebrať túto smernicu do svojho vnútroštátneho práva najneskôr do 26. júna 2017 a informovať Európsku komisiu o opatreniach prijatých v tejto súvislosti.

Dňa 27. augusta 2018 Komisia podala na Súdny dvor dve žaloby o nesplnenie povinnosti, pričom zastávala názor, že Rumunsko na jednej strane a Írsko na druhej strane v lehote, ktorá im bola stanovená v príslušných odôvodnených stanoviskách, neprebrali úplne smernicu 2015/849, ani neoznámili príslušné vnútroštátne opatrenia na prebratie smernice. Okrem toho Komisia na základe článku 260 ods. 3 ZFEÚ² navrhla, aby boli Rumunsko a Írsko zaviazané na jednej strane na zaplatenie denného penále odo dňa vyhlásenia rozsudku za nesplnenie povinnosti oznámiť opatrenia na prebratie tej istej smernice a na druhej strane na zaplatenie paušálnej pokuty. Komisia následne informovala Súdny dvor, že čiastočne vzala späť svoju žalobu v rozsahu, v akom sa už nedomáhala uloženia denného penále, keďže tento návrh sa stal bezpredmetným po úplnom prebratí smernice 2015/849 do rumunského a írskeho práva.

V tomto kontexte Rumunsko a Írsko namietali proti uplatneniu režimu sankcií stanoveného v článku 260 ods. 3 ZFEÚ. Tieto dva členské štáty tiež tvrdili, že návrh Komisie na uloženie paušálnej pokuty je nielen neopodstatnený, ale aj neprimeraný vzhľadom na skutkové okolnosti prejednávanej veci a cieľ tohto druhu peňažnej sankcie. Vytýkali Komisii, že podrobne a v každom jednotlivom prípade neodôvodnila svoje rozhodnutie požadovať uloženie takejto sankcie v prejednávanej veci.

Dvoma rozsudkami vyhlásenými veľkou komorou 16. júla 2020 Súdny dvor vyhovel žalobám podaným Komisiou. Po prvé Súdny dvor konštatoval, že Rumunsko a Írsko ku dňu uplynutia lehoty, ktorá im bola stanovená v odôvodnenom stanovisku, neprijali vnútroštátne opatrenia na prebratie smernice 2015/849, ani neoznámili takéto opatrenia Komisii, a preto si nesplnili povinnosti, ktoré im vyplývajú z tejto smernice.

V druhom rade Súdny dvor rozhodol, že článok 260 ods. 3 ZFEÚ sa má uplatniť v týchto veciach.³ Súdny dvor totiž pripomenul, že povinnosť oznámiť opatrenie, ktorým transponoval smernicu v zmysle tohto ustanovenia, sa týka povinnosti členských štátov poskytnúť dostatočne jasné

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 2015, s. 73).

² Článok 260 ods. 3 ZFEÚ umožňuje Súdnemu dvoru uložiť dotknutému členskému štátu peňažnú sankciu (paušálnu pokutu alebo denné penále) v prípade, že si nesplnil „povinnosť oznámiť“ Komisii „opatrenie, ktorým transponoval smernicu Únie“.

³ Súdny dvor po prvýkrát uplatnil toto ustanovenie Zmluvy o FEÚ v rozsudku Súdneho dvora z 8. júla 2019, Komisia/Belgicko (článok 260 ods. 3 ZFEÚ) – Širokopásmové siete) (C-543/17); pozri tiež TK č. 88/19.

a presné informácie, pokiaľ ide o opatrenia na prebratie smernice. Súlad s touto povinnosťou vyžadoval v prejednávanych veciach, aby členské štáty pre každé ustanovenie uvedenej smernice uviedli vnútroštátne ustanovenie alebo ustanovenia zabezpečujúce jej prebratie. Keďže Komisia preukázala, že Rumunsko a Írsko neoznámili opatrenia na prebratie smernice 2015/849 v lehote stanovenej v odôvodnenom stanovisku, Súdny dvor po prvé rozhodol, že takto konštatované nesplnenie povinnosti patrí do pôsobnosti tohto ustanovenia.

Po druhé Súdny dvor pripomenul, že Komisii neprináleží, aby v každom jednotlivom prípade odôvodnila svoje rozhodnutie požadovať peňažnú sankciu podľa článku 260 ods. 3 ZFEÚ. Dospel totiž k záveru, že podmienky uplatnenia tohto ustanovenia nemôžu byť reštriktívnejšie ako podmienky, ktoré stanovujú vykonanie článku 258 ZFEÚ, keďže článok 260 ods. 3 ZFEÚ predstavuje len vedľajší spôsob konania o nesplnení povinnosti, ktorého vykonanie patrí do diskrečnej právomoci Komisie, vo vzťahu ku ktorej Súdny dvor nemôže vykonávať súdne preskúmanie. Tento nedostatok odôvodnenia nemá vplyv na procesné záruky dotknutého členského štátu, keďže Súdny dvor pri ukladaní takejto sankcie podlieha povinnosti odôvodnenia.

Súdny dvor však spresnil, že Komisia je naďalej povinná odôvodniť povahu a výšku požadovanej peňažnej sankcie, pričom v tejto súvislosti zohľadní usmernenia, ktoré prijala, pretože v rámci konania začatého podľa článku 260 ods. 3 ZFEÚ má Súdny dvor len vymedzenú mieru voľnej úvahy. V prípade konštatovania nesplnenia povinnosti zo strany Komisie totiž návrhy Komisie zaväzujú Súdny dvor, pokiaľ ide o povahu peňažnej sankcie a o maximálnu výšku sankcie, ktorú môže uložiť.

Po tretie, pokiaľ ide o uloženie paušálnej pokuty v prejednávanych veciach, Súdny dvor pripomenul, že cieľom sledovaným zavedením mechanizmu uvedeného v článku 260 ods. 3 ZFEÚ je nielen podnietiť členské štáty, aby v čo najkratšom čase ukončili nesplnenie povinnosti, ktoré by v prípade neexistencie takehoto opatrenia malo tendenciu pretrvávať, ale tiež zjednodušiť a urýchliť konanie o uložení peňažných sankcií v súvislosti s nesplnením povinnosti oznámiť vnútroštátne legislatívne opatrenie prijaté v súlade s legislatívnym postupom na prebratie smernice. Rozhodol tak, že žaloba Komisie, o akú ide v prejednávanej veci, ktorá sa domáha uloženia paušálnej pokuty, nemôže byť zamietnutá ako neprimeraná len z dôvodu, že jej predmetom je nesplnenie povinnosti, ktoré napriek pretrvávaniu času skončilo v okamihu posúdenia skutkových okolností Súdny dvorom, keďže uloženie paušálnej pokuty spočíva na posúdení dôsledkov nevykonania povinností dotknutého členského štátu na súkromné a verejné záujmy, najmä ak nesplnenie povinnosti pretrvávalo počas dlhého obdobia.

Po štvrté, pokiaľ ide o výpočet paušálnej pokuty, ktorú je vhodné uložiť v prejednávanych veciach, Súdny dvor pripomenul, že pri výkone svojej voľnej úvahy v tejto oblasti, ako je vymedzená v návrhoch Komisie, mu prináleží stanoviť výšku paušálnej pokuty, ktorú môže členský štát uložiť podľa článku 260 ods. 3 ZFEÚ tak, aby bola jednak prispôsobená okolnostiam a jednak primeraná spáchanému porušeniu. Medzi relevantné faktory v tejto súvislosti patria najmä také okolnosti, akými sú závažnosť zisteného nesplnenia povinnosti, obdobie, počas ktorého pretrvávalo, ako aj platobná schopnosť dotknutého členského štátu.

Pokiaľ ide po prvé o závažnosť porušenia, Súdny dvor sa domnieval, že hoci Rumunsko a Írsko ukončili vytýkané nesplnenie povinnosti v priebehu konania, nič to nemení na tom, že toto nesplnenie povinnosti existovalo ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v príslušných odôvodnených stanoviskách, takže účinnosť práva Únie nebola zabezpečená vždy.

Pokiaľ ide po druhé o posúdenie dĺžky trvania porušenia, Súdny dvor pripomenul, že v zásade treba vychádzať z toho, že k nemu dochádza k dátumu, ku ktorému Súdny dvor posudzuje skutkové okolnosti, teda ku dňu ukončenia konania. Pokiaľ ide o začiatok obdobia, ktoré treba zohľadniť na účely stanovenia výšky paušálnej pokuty, ktorá sa má uložiť podľa článku 260 ods. 3 ZFEÚ, dátumom, ktorý sa má zohľadniť na účely posúdenia dĺžky trvania nesplnenia povinnosti, nie je deň uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku (použitej na určenie denného penále, ktoré sa má uložiť), ale deň, ku ktorému uplynie lehota na prebratie stanovenej predmetnou smernicou. Cieľom tohto ustanovenia je totiž podnietiť členské štáty k prebratiu smerníc v lehotách stanovených normotvorcom Únie a zabezpečiť úplnú účinnosť právnych predpisov Únie.

Akékoľvek iné riešenie by okrem toho znamenalo spochybnenie potrebného účinku ustanovení smerníc, ktoré stanovujú dátum, ku ktorému musia opatrenia na ich prebratie nadobudnúť účinnosť, a poskytnúť dodatočnú lehotu na prebratie, ktorej dĺžka by sa navyše líšila v závislosti od rýchlosti, s akou Komisia začne konanie pred podaním žaloby, bez toho, aby bolo možné zohľadniť dĺžku trvania tejto lehoty pri posudzovaní dĺžky trvania predmetného nesplnenia povinnosti. Súdny dvor preto dospel k záveru, že nesplnenie povinnosti Rumunskom a Írskom trvalo o niečo viac ako dva roky.

Pokiaľ ide po tretie o platobnú schopnosť dotknutého členského štátu, Súdny dvor pripomenul, že treba zohľadniť nedávny vývoj hrubého domáceho produktu (HDP) tohto členského štátu, tak ako sa vyskytuje v čase skúmania skutkových okolností Súdnyim dvorom.

V dôsledku toho vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanych vecí a vzhľadom na voľnú úvahu, ktorú Súdny dvor priznáva článok 260 ods. 3 ZFEÚ, Súdny dvor uložil Rumunsku a Írsku povinnosť zaplatiť Komisii paušálnu pokutu vo výške 3 000 000 eur a 2 000 000 eur.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok.

Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykoná rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. Avšak v prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Úplné znenie rozsudkov ([C-549/18](#) a [C-550/18](#)) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich vyhlásenia.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499